

Interview met de heer H. (Henk) Bosselaar (24 maart 1930) Interview afgenomen de dato 22 juni 2017 te huize van de heer Bosselaar te Veenendaal.

Kader: het Oral History project 'Sprekend Humanisme'.

Opdrachtgever: Het Humanistisch Historisch Centrum in samenwerking met het Humanistisch Verbond.

Uitvoerende: Het Humanistisch Historisch Centrum.

Doelgroep: mensen die in de periode vanaf de oprichting van het Humanistisch Verbond (1946) tot tien jaar erna (1956) lid zijn geworden van het Verbond en van een lokale HV gemeenschap.

Doel: inzicht te krijgen wat het lidmaatschap van een lokale HV gemeenschap inhield. Voorts inzicht krijgen in wat humanistische waarden zijn voor deze groep respondenten uit de begintijd van het Verbond.

Soort interview: levensloopinterview.

Interviewer: Roy Jansen (HHC).

Onderwerpen:

Jeugd en gezin, Utrecht, ouders middenstanders, liberaal, HTS, padvinder, kerk is een padvinderij voor volwassenen, inspiratiebronnen humanisme, Durant, Humanistische Jongeren Gemeenschap (HJG), Ron de la Rie, Annechien Tromp, de problemen rond de zomerkampen van de HJG, Humanistische Jongeren Beweging (HJB), voorzitter HJB landelijk bestuur, Brandt Corstius, Shell, HV gemeenschap Amstelveen, praktisch humanisme, Erasmushuis, functie: Tweede Secretaris in het hoofdbestuur van het HV, sterfhuisconstructies, Jaap van Praag, radioprogramma Het Woord van de Week, Max Rood, humanistische opvoeding van de kinderen, De Valleikring; de theaterbezoekgroep vanuit het HV gemeenschap Veenendaal, gespreksgroep, eet-club, pogingen tot samenwerking met Humanitas regio Veenendaal, de afstand ontstaan tussen HV landelijk en de HV gemeenschappen, de wet op de maatschappelijke ondersteuning (WMO), Baarn.

Interview van Roy Jansen (HHC) met de heer H. Bosselaar (87) te Veenendaal, de dato 16 mei 2017.

Inleiding. Uitleg over de doel en opzet van het interview.

I: #00:01:02-9# Om te beginnen wil ik eerst wat achtergrondinformatie aan u vragen: uw levensovertuiging, politieke overtuiging, het nest waaruit u komt, opleiding, scholing, dat soort dingen. Waar zullen we beginnen? Het nest.

R: #00:01:12-1# Ga uw gang.

I: #00:01:12-3# Het nest. Waar komt u vandaan?

R: #00:01:14-1# Ik kom uit een middenstandsnest.

I: #00:01:16-2# Ja, middenstandsgezin.

R: #00:01:18-5# Mijn, en eh, mijn vader was dus, had een meubileerinrichting, en eh in Utrecht.

I: #00:01:28-4# In het centrum van Utrecht?

R: #00:01:33-2# Ja, in de Nobelstraat.

I: #00:01:34-1# Nobelstraat?

R: #00:01:33-8# Waar nu een fietsenwinkel is.

I: #00:01:33-9# Wheels.

R: #00:01:35-2# Nou, weet ik niet.

I: #00:01:37-3# Ja, dacht ik wel, ja.

R: #00:01:37-3# Oké, ja. Daar is een, eh, daar in die buurt. Dat pand / had hij een meubelzaak, meubileerinrichting. En op het Jansdam hadden we de werkplaats.

I: #00:01:50-2# Ja, ja.

R: #00:01:48-9# En eh...

I: #00:01:52-0# Groot bedrijf? Klein bedrijf? Midden?

R: #00:01:52-8# Nee, dit is eh / Ja, het was een middenstandsbedrijf. En eh, waarschijnlijk voor de betere eh, klasse, denk ik. Het waren namelijk duren dingen die wij verkochten. Maar ook snuisterijen en dergelijke, eh verkochten wij. En eh / Maar eh / Ik heb daar regelmatig gewerkt natuurlijk, met Sinterklaas en Kerst.

I: #00:02:19-2# Als scholier?

R: #00:02:19-1# Als scholier. Dan inpakken of / beetje simpele dingen.

I: #00:02:25-6# Bijspringen bij de drukte.

R: #00:02:25-6# Ja, ja. Maar goed, dat beheerste natuurlijk wel het huishouden.

I: #00:02:32-1# Ja, altijd druk. En vader en moeder werkten allebei in de...

R: #00:02:29-8# Nee, mijn moeder werkte niet meer. Die heeft er vroeger wel in gewerkt, maar toen ik geboren ben, en eh, zijn ze verhuisd en eh, werd zij ook verder vrijgesteld om, eh behalve mensen die weer stoelen kwamen bekijken waar wij dus op zaten / ha, ha, ha. Dat was een soort showplaats. Hè, eh, voor eh...maar eh, verder deed moeder alleen de was voor de zaak. Maar verder eh, was er niet meer, eh...vroeger, toen zij nog in de Trans/... eh, de werkplaats hadden, was in huis een naaiatelier en eh, en op de nieuwe...op de eh, nou eh...ergens op de gracht hadden ze een winkel. En toen heeft mijn moeder wel verschrikkelijk hard moeten werken. Want er was het naaiatelier en er was een oma en een opa en een oom, die allemaal mee in het huis woonden. Dus er was veel te verzorgen. Ha, ha.

I: #00:03:43-1# Extended family.

R: #00:03:48-9# Ja, ja (lacht).

I: #00:03:46-4# Ja, zo heet dat. En had u broers en zussen?

R: #00:03:49-0# Ik heb drie broers en een zus en allen zijn overleden. Ik was ook de jongste.

I: #00:04:00-7# Ja, ja. Maar wel op leeftijd overleden. Op een hoge leeftijd of ...?

R: #00:04:00-6# De meesten wel. In de tachtig, eh... zeventig, tachtig jaar.

I: #00:04:05-3# Ja, ja.

R: #00:04:05-8# Geworden.

I: #00:04:09-0# Ja, dus u bent als enige over?

R: #00:04:09-7# Ik ben de enige die nog over is.

I: #00:04:12-6# Ja, vader en moeder zijn ook dood, natuurlijk.

R: #00:04:11-9# Vader en moeder zijn allang dood.

I: #00:04:15-1# Ja, ja, ja.

R: #00:04:16-6# Nou, moeder is nog zesentachtig geworden.

I: #00:04:18-8# Nou, mooi, ja. En u bent nu zevenentachtig?

R: #00:04:21-9# Ik heb iedereen overleefd. Ha, ha.

I: #00:04:24-8# U kunt al niet meer verliezen.

R: #00:04:27-6# Ha, ha, ha. Niet dat ik het als een competitie zag.

I: #00:04:29-6# Nee, natuurlijk niet. Maar kunt u iets zeggen over de levensovertuiging of de politieke overtuiging van uw ouders?

R: #00:04:35-1# Nou, het waren natuurlijk middenstanders.

I: #00:04:37-5# Ja, maar hadden zij een bepaalde...?

R: #00:04:38-7# Een partij die was vroeger dus de voorloper van de VVD.

I: #00:04:40-5# Ja, dat was de...?

R: #00:04:41-6# Maar...de handelsstand, hè.

I: #00:04:45-1# Ja, maar hoe heette die partij of was dat geen...?

R: #00:04:48-0# Weet ik veel, dat ben ik vergeten. Sorry, maar, eh, gewoon liberaal.

I: #00:04:53-7# Klassiek liberaal.

R: #00:04:55-3# Klassiek liberaal.

I: #00:04:55-6# Vanuit hun professie, eh.

R: #00:04:58-9# Ja, daar was het grootste eigen belang.

I: #00:05:01-3# Ja, natuurlijk, ja, ja. En bent u ook in die overtuiging opgevoed of bent u op een goed moment uw eigen gang gegaan of zelfs afgezet?

R: #00:05:10-5# Hoever ik daar in die zin opgevoed ben. Nou ja, ik ben misschien wel kritisch, eh, opgevoed. Maar, eh, met een heel grote vrijheid.

I: #00:05:20-6# Ja, past ook bij het liberalisme natuurlijk, ja.

R: #00:05:21-9# Ja en eh...

I: #00:05:22-6# Ja, ja. Maar had ook te maken met de zaak natuurlijk. Ik bedoel...de ogen waren niet altijd ...

R: #00:05:27-1# Er waren natuurlijk zeer...er waren katholieken. Er waren, eh, protestanten. En mijn vader had de gave om met iedereen goed om te kunnen gaan.

I: #00:05:35-4# Ja, ja.

R: #00:05:36-4# En vooral met dames, die kon hij alles verkopen. Ha, ha.

I: #00:05:41-0# Die draaiden hij om zijn vinger, ja. Ha, ha. Ja, ja. En, eh, was er op ...dus liberalisme en humanisme gaat ook goed samen, hè, vanuit die stroming.

R: #00:05:49-3# Nou ja, ik werd op een gegeven moment natuurlijk, eh, dacht ik wat na. Wil ik dat, eh, begrijp ik dat, eh, en rond negentienjarige leeftijd wist ik dat God niet mijn leidsman zou zijn.

I: #00:06:05-8# Nee, nee, nee. Maar het humanisme werd niet, eh, eh, vertegenwoordigd door uw ouders?

R: #00:06:11-2# Nee, mijn moeder ging af en toe, met Kerstmis...als...in de oorlogstijd naar de kerk.

I: #00:06:17-5# Ja.

R: #00:06:17-7# Hè. Dus, ha, ha, dus zoiets, hè. Dat, eh...en mijn vader had daar absoluut geen ene binding mee.

I: #00:06:27-6# Nee, nee.

R: #00:06:27-5# En mijn broers en mijn zuster ook niet.

I: #00:06:31-2# Bent u trouwens de enige van het gezin, die op een gegeven moment, eh, ging nadenken en de stap heeft gezet naar...?

R: #00:06:37-2# Ja, ja. Alle anderen, die hebben andere...die hebben minder over de wereld nagedacht.

I: #00:06:42-5# Ja, ja. Kunt u daar iets over vertellen? Dus u was een jaar of negentien en toen...u zat op de middelbare school of op de HTS misschien al? Op de...?

R: #00:06:50-7# Nee. Even denken. Moet goed nadenken. Ik weet precies welke plaats ik...waar ik me, waar ik me dat realiseerde. Maar eh... ik denk...ik zat in de overgang van eh middelbare school naar eh HTS.

I: #00:07:16-6# Van middelbare school naar de HTS?

R: #00:07:17-2# HTS. Ik denk dat ik daar, in die leeftijd was, hè. Dat zal achttien, negentien geweest zijn. Maar ik weet nog heel goed...liep ik op de Maliesingel en ik was padvinder en ik deed als het ware voor jongeren, eh, één of andere functie, om

maar met jongeren wat te doen. En, eh, ga je over nadenken en eh toen wist ik waar, gohhad ik een en ander gelezen uiteraard en toen dat ik: 'Nee, kerk is een padvinderij voor volwassenen.' Ha, ha.

I: #00:07:51-2# Weet u nog wat u gelezen hebt, wat u heeft geïnspireerd?

R: #00:07:53-7# Ja, en ik...moet ik opzoeken. Ik heb ze hier nog in de boek staan.

I: #00:07:58-7# Oké. Meneer Bosselaar gaat nu wat boeken halen, waarin te vinden moet zijn waardoor hij geïnspireerd is om...

R: #00:08:17-0# Ja, ja.

I: #00:08:17-2# Zich, eh, zich, eh, het humanisme...

R: #00:08:20-7# Durant, dat was '*De Griekse wereld*'.

I: #00:08:25-8# '*De Griekse wereld*' van Durant.

R: #00:08:28-2# En daarna was het '*In de hof der wijsbegeerte*'.

I: #00:08:30-3# Aha! Dat zijn dus de inspiratiebronnen geweest voor u?

R: #00:08:34-3# Ja, ik denk dat ik eerst, eh, *In de hof der wijsbegeerte* heb gelezen en toen ik klaar was met de HTS, eh, was in '52, eh, heb ik *De Griekse wereld* gekregen.

I: #00:08:47-4# Als, eh, cadeau voor uw slagen.

R: #00:08:50-1# Ja, ha, ha.

I: #00:08:51-0# Prachtig, ha, ha.

R: #00:08:53-6# Ha, ha, ha.

I: #00:08:54-9# Oké, dus dat heeft u geïnspireerd om eh eerst na te denken over de wereld en God en alles wat daarbij hoort. Dat heeft u van u afgeduwd als het ware. Maar dan ben je nog een lid van het HV of... hoe is dat gegaan?

R: #00:09:09-4# Nou, via de padvinderij ben ik ook aan mijn vrouw gekomen en...

I: #00:09:16-0# Zij was akela? Ha, ha.

R: #00:09:18-3# Nee, zij was er wel voor de welpen. Weet ik veel. Maar in ieder geval...dus, eh, dus, eh, ja, zo 1952, eh, 1951, zo ongeveer, eh, heb ik kennis aan haar gekregen. En haar vader was een PvdA-lid en hij was, eh, hij was fractievoorzitter van de PvdA in de raad.

I: #00:09:51-1# In?

R: #00:09:51-9# In de raad van Utrecht.

I: #00:09:52-6# In Utrecht. En die had natuurlijk allerlei contacten?

R: #00:09:57-4# Ja, en één van die contacten was een familie waar, eh, een dochter ook lid was van het Humanistisch Verbond [...]. En, eh, nou daar kwamen wij wel eens een keer. En één van de kinderen kwam overigens hier naar het gezin van mijn vrouw en eh daar raakte ik in geïnteresseerd. Niet zozeer mijn vrouw, die kon het niet zoveel schelen. Ha, ha.

I: #00:10:28-5# Nee, nee.

R: #00:10:28-6# Maar, eh, ik vond het wel interessant. En ben toen eens een keer... een weekend geweest van, eh, de HJG. En zo ben ik bij de HJG gekomen.

I: #00:10:41-4# HJG staat voor?

R: #00:10:42-4# Humanistische Jongeren Gemeenschap.

I: #00:10:44-3# En waar was dat? Was dat ook in Utrecht of was dat ..

R: #00:10:46-2# Was in Utrecht, ja, ja. Maar ik heb ergens gevonden een, eh, overzichtje, eh, in hoeverre die belangstelling, eh, maar oké. Ik werd toen lid van het HJG. Uiteraard in 1952. Maar [...] voor het Humanistisch Verbond pas tot het nieuwe jaar. Zo ging dat. Ha, ha.

I: #00:11:18-8# Vandaar 1953, ja, ja.

R: #00:11:19-6# En eh, in 1953 hebben we ons ingeschreven voor het HV.

I: #00:11:25-3# Ja, ja.

R: #00:11:25-6# Maar in de zomer of de lente, weet ik niet meer. Maar in '52 kwam ik bij het HJG. En [...] af en toe discussieavonden en dergelijke. En, maar...

I: #00:11:40-7# Waar gingen die discussies over?

R: #00:11:43-1# Uiteraard over het leven.

I: #00:11:47-7# Ja, uiteraard, ja.

R: #00:11:46-4# En nou ja. Dat kunt u zich wel voorstellen, hè.

I: #00:11:50-7# Over het leven?

R: #00:11:51-3# Ja, nou ja. Kijk maar in de boekjes, wat er allemaal in die tijd

georganiseerd werd. Maar oké. In ieder geval zodanig [...] met leeftijdgenoten.

I: #00:12:01-1# Ja, ja.

R: #00:12:03-6# Dat was hartstikke leuk.

I: #00:12:03-7# Hebt u daar nog vriendschappen aan overgehouden, uit die tijd?

R: #00:12:08-2# Ja, nog wel, nog steeds. Eh, sommige [...] dood. Maar, Ron de la Rie en eh, ja, eh, nou ja, namen ben ik op het ogenblik heel slecht in, hoor. Eh, maar, eh Annechien Tromp bijvoorbeeld, eh, die zoek ik nog regelmatig op. En nog iemand, eh...beetje in het land verspreid. Maar ik heb toch nog vier of vijf, die ik dus, eh...en natuurlijk zijn er al veel ons ontvallen.

I: #00:12:42-8# Ja, natuurlijk, ja, ja.

R: #00:12:44-6# Maar, eh...dus het zijn wel een paar vriendschappen die heel lang geduurd hebben.

I: #00:12:49-1# Ja, ja. Maar goed, dat was het HJG. Humanistische Jeugd...?

R: #00:12:53-4# Jongeren.

I: #00:12:53-7# Jongeren Genootschap.

R: #00:12:54-9# Dat was dus achttien tot zesentwintig jaar.

I: #00:12:57-5# Ja, ja, ja. Eh, eh, dat was dus een officiële afdeling van het HV?

R: #00:13:03-2# Ja.

I: #00:13:05-3# Maar, eh, is dat vergelijkbaar met die gemeenschappen of weet u...?

R: #00:13:07-4# Nee, dat was een, was een, eh, jongerengemeenschap.

I: #00:13:11-6# Ja.

R: #00:13:10-6# Humanistische Jongeren Gemeenschap. Het was dus een gemeenschap, die wel plaatselijke, eh, kernen had...en ik denk iets van misschien een, nou, op de hoogtijdagen dertig, maar, eh, er waren ook...Rotterdam, eh, Amsterdam natuurlijk, Utrecht en ook eh, eh, zelfs ergens in de Achterhoek, eh, Doetinchem was er eentje. En, nou ja, goed...Hengelo, eh, was ook er eentje en, eh, een zeer divers pluimage.

I: #00:13:48-8# En dat bezocht elkaar ook onderling?

R: #00:13:50-0# Ja, je had dus, eh, studiebijeenkomsten en er waren zomerkampen. En daar waren ook wel problemen af en toe mee. Maar, dat was, eh, heel, eh, heel ..

I: #00:14:03-9# Maar vertel...wat waren de problemen? Wat gebeurde er?

R: #00:14:05-6# Nou...

I: #00:14:07-1# Het was gemengd, hè? Jongens...

R: #00:14:08-8# Uiteraard gemengd. Ja, ja, ja.

I: #00:14:11-0# Lagen daar de problemen of...?

R: #00:14:11-0# Natuurlijk, maar...

I: #00:14:14-8# Ha, ha. Natuurlijk.

R: #00:14:15-0# Maar dat, maar dat waren geen echte problemen.

I: #00:14:16-8# Nee.

R: #00:14:17-2# Maar...daar heb ik wel geleerd hoe bepaalde kwesties kunnen worden opgeblazen. Onvoorstelbaar. Maar goed, dat heeft de landelijke pers gehaald. En het ging om iemand die, zeg maar, bij, eh, in rusttijd bij een meisje was gekropen en het andere meisje lag te slapen. En werd wakker en die schrok zich rot. Er was een man in de tent.

I: #00:14:42-6# Ha, ha, man in de tent.

R: #00:14:44-0# Ja, maar dat meisje was echt...

I: #00:14:44-4# Het ging dus over zedelijkheid, eigenlijk. Dat was...

R: #00:14:47-8# Ja, zedelijkheid, maar dat meisje was gestoord. Is altijd gestoord. En is ook gestoord dood gegaan.

I: #00:14:52-6# Ja, ja. Maar goed, dat heeft dus...

R: #00:14:54-3# Maar dat heb je dan nog niet door.

I: #00:14:54-4# Nee, nee.

R: #00:14:58-2# Maar dat komt er dan later allemaal uit. Ik heb haar altijd nog opgezocht [...].

I: #00:15:00-2# Oké.

R: #00:15:01-6# Dat klikmeisje. Ha, ha.

I: #00:15:03-4# Ha, ha. Dat klikmeisje?

R: #00:15:05-4# Ja.

I: #00:15:05-2# Ja, oké, grappig. Maar goed, dat was dus de Jongeren Gemeenschap?

R: #00:15:10-7# Ja, daar was natuurlijk ook de, eh, HJB...Humanistische Jongeren, eh ..

I: #00:15:14-8# Beweging?

R: #00:15:15-7# Beweging, ja. En dat was dus voor onder achttien jaar, geloof ik. Ja. En nou, ja...daar hadden we dus een beetje contact mee, maar niet zo erg veel.

I: #00:15:26-7# Ja, maar waren er nog rangen. Ik bedoel...of rangen...functies in die gemeenschap?

R: #00:15:30-9# Ja, er was dus een bestuur.

I: #00:15:31-3# Ja, had u daar mee te maken?

R: #00:15:33-6# Voorzitter, secretaris, penningmeester, kamp, eh, organisator en bijeenkomsten, geloof ik. Dat zijn ongeveer de functies, die we hadden. Met een man of vijf. En ik heb daar, eh, twee jaar het voorzitterschap gedaan. En, eh, en dat was, zeg maar, '55 en '56.

I: #00:15:54-6# Van de gemeenschap Utrecht?

R: #00:15:54-8# Nee, landelijk.

I: #00:15:57-0# Oké.

R: #00:15:57-9# Landelijk. Ja.

I: #00:15:58-5# Ja, ja.

R: #00:15:59-8# Utrecht heb ik geen voor...heb ik geen bestuursfunctie vervuld. Nee.

I: #00:16:02-4# En na twee jaar moest u stoppen of u stopte uit uzelf?

R: #00:16:05-7# Nou [...] als je in een jongerenbeweging twee jaar een bestuur doet, dan...

I: #00:16:11-0# Ben je gesloopt, ha, ha.

R: #00:16:13-1# Nou, niet gesloopt. Maar, ach. Gaat ook de belangstelling...en bovendien...men vond dat het niet goed ging, maar als je naar de statistieken kijkt [...] nooit zoveel leden gehad als in die periode.

I: #00:16:26-5# Wie was men? Wie...?

R: #00:16:27-0# Nou...

I: #00:16:29-2# Hoofdbestuur?

R: #00:16:30-0# Ja, nou hoofdbestuur. Ik zat dus voor de HJG in het hoofdbestuur.

I: #00:16:34-1# Oké.

R: #00:16:34-5# Nee, maar... hoofdbestuur [...] Brandt Corstius goed leren kennen.

I: #00:16:41-7# Ja, ja. Dus twee jaar een bestuursfunctie vervuld bij die club en toen gezegd van het is mooi geweest, eh...?

R: #00:16:50-6# Ja, ik moest ook aan mijn carrière denken.

I: #00:16:54-6# Ja, ja.

R: #00:16:54-4# Ja.

I: #00:16:54-2# Ha u...u werkte erbij. U was afgestudeerd?

R: #00:16:57-1# Ja, Ja. Ik was in '52 klaar.

I: #00:17:00-4# Ja. En u werkte toen al bij Shell?

R: #00:17:01-8# Ja, ik heb maar één werkgever gehad.

I: #00:17:05-0# Ja, u zat in de opleiding daar?

R: #00:17:08-3# Nee, ik deed daar niet-destructief materiaalonderzoek. Kunt u zich dat voorstellen?

I: #00:17:13-8# Niet-destructief materiaalonderzoek. Nee, nee.

R: #00:17:17-1# Nou dus doktertje spelen aan dode voorwerpen.

I: #00:17:19-1# Oh.

R: #00:17:20-2# Dus, zeg maar, allerlei vaten, beleidingsen, eh, machines, eh...en kijken naar de conditie en voorspellen of het gerepareerd moest worden of niet.

I: #00:17:36-1# Ja, ja.

R: #00:17:37-3# En dat wilde je het liefst zo min mogelijk open maken en zo min mogelijk kapot maken.

I: #00:17:38-9# Ja, ja. Had u daar speciale apparatuur voor?

R: #00:17:42-6# Daarvoor ontwikkelden wij apparatuur en ik heb mij bezig gehouden met de opleiding daarvan, van mensen, en, eh, hadden wij een stichting voor. Wij waren de eersten die, eh, personeel kwalificeerden. De eerste stichting geweest die, zeg maar, mensen liet komen voor het examen, praktisch en theoretisch en dat voor vijf jaar een licentie krijgen om het werk te kunnen doen.

I: #00:18:15-4# Oké.

R: #00:18:15-0# Hier in Nederland.

I: #00:18:16-0# Ja, ja.

R: #00:18:16-0# Ja, nou. Dat soort dingen.

I: #00:18:19-2# Ja.

R: #00:18:19-3# Maar dat waren ook interessante dingen om te doen.

I: #00:18:20-6# Dat geloof ik, ja.

R: #00:18:22-4# Ha, ha.

I: #00:18:23-2# Dus daarnaast had u een drukke baan in Amsterdam?

R: #00:18:24-8# Ik had een hele leuke interessante baan. En, nou, die heb ik volgemaakt. En, eh, met veel plezier.

I: #00:18:33-6# Ja, ja. En daarnaast dus, eh, lid van...

R: #00:18:36-8# Ik ben [...] ja [...] het werk verplaatste zich van, eh, reizen van Delft naar Amsterdam [...] organisatie en wij verhuisden naar Amstelveen. En ik ben dus in '55 getrouwd en in '56 kreeg ik een huis in Rijswijk. Maar in '57 verhuisden wij al naar Amsterdam.

I: #00:19:03-7# Amsterdam?

R: #00:19:04-0# Ja, of ja, in Amstelveen dan, hè (even door elkaar gepraat). En daar heb ik natuurlijk ook lange tijd meegedaan in het bestuur. Ook als voorzitter, maar ook als secretaris een keer en daar heb ik allerlei functies gedaan. Pannenkoeken gebakken voor de [...].

I: #00:19:21-4# Even, even voor de duidelijkheid. Dus, eh, toen u in Amstelveen woonde ook veel gedaan in het bestuur. Het hoofdbestuur van het HV?

R: #00:19:28-5# Nee, in de plaatselijke afdeling.

I: #00:19:30-9# Oké, plaatselijke afdeling.

R: #00:19:31-5# Ja, nee en in...

I: #00:19:34-2# En in de plaatselijke afdeling...daar kun je ook de noemer
gemeenschap op...?

R: #00:19:38-3# Gemeenschap, vroeger gemeenschap. Tegenwoordig weet ik niet
....

I: #00:19:43-0# Nou, volgens mij heet het nog steeds gemeenschappen, maar ik
denk...

R: #00:19:46-5# Het heeft weinig karakter meer van de gemeenschap.

I: #00:19:49-0# Nee, ik denk ook dat het een beetje doodbloedt, die
gemeenschappen.

R: #00:19:52-4# Ja, wij, wij net hier in [...] Ede, Renkum, Wageningen, Rhenen,
Veenendaal en de valleiregio, eh, een afdeling.

I: #00:20:09-6# Ja.

R: #00:20:11-1# Toch altijd nog een tweehonderd mensen.

I: #00:20:12-2# Ja.

R: #00:20:13-0# Maar, eh...

I: #00:20:16-3# Dat is van latere datum?

R: #00:20:17-9# Nee, recent, zoals het nu is.

I: #00:20:19-3# Ja, ja. Maar even dus terug naar Amstelveen. Dus u was lid van de
gemeenschap, ook actief in de gemeenschap?

R: #00:20:23-2# Ja, ook actief.

I: #00:20:24-8# Eh, kunt u daar iets over vertellen? Wat, wat, wat gebeurde daar in
die gemeenschappen? Eh...

R: #00:20:29-3# Nou, beetje...

I: #00:20:32-7# Huiskamerbijeenkomsten? Hoe ging dat?

R: #00:20:32-8# Huiskamerbijeenkomsten, grotere bijeenkomsten hadden we, eh, we

deden daar, eh...we hadden een dame die zich bezighield met praktisch humanisme, eh, zoals het toen heette, maar, zeg maar, die bezoeken bracht en, zeg maar, problemen oploste, eh, daar heb ik [...] mee samengewerkt. Eh, even denken, wat hadden nog meer, eh. Nou, wij werden ook door Amsterdam uitgenodigd om, eh, aandacht te geven aan de ouderen, het oudemannenhuis, eh, eh..., in Amsterdam-Oost, dat, eh, nu een mooi museum is geworden, maar, eh, daar heb ik ook voor slapende mensen. Ha, ha.

I: #00:21:29-4# Ja, maar wat had...?

R: #00:21:31-1# Ha, ha. Het humanistisch [...].

I: #00:21:32-8# Maar wat houdt dat in 'aandacht geven aan de oudere mensen' ? Dus bezoeken?

R: #00:21:35-0# O, ja, dat was, zeg maar, eh, praktisch humanisme, dat is, eh, en, eh, dat is... mijn vrouw was raadvrouw. Zij was raadvrouw.

I: #00:21:44-3# Ja.

R: #00:21:43-9# En zou je nu dus kunnen zeggen. En was ze ook.

I: #00:21:46-9# Ja.

R: #00:21:47-9# En, eh, ja, eh, allerlei functies.

I: #00:21:52-6# Maar deed u dat zelf ook? Ging u zelf ook op huisbezoek?

R: #00:21:54-1# Nee, nee, nee. Ik, ik wist, nee, nee. Ik heb meer met de organisatorisch...hoe hou je zo'n ring draaiende. Hoe hou je het, eh, mensen elkaar ...en georganiseerd zodanig dat ook duidelijk, helder is, wie wat doet en zo.

I: #00:22:11-6# Ja, ja.

R: #00:22:12-7# En, en, wat voor steun heeft iemand die dat doet dan nodig.

I: #00:22:18-8# Ja, ja.

R: #00:22:19-3# Hè.

I: #00:22:19-6# Dus er was wel actief contact met...vanuit, vanuit zo'n gemeenschap met de leden van het HV en de directe omgeving van ...?

R: #00:22:25-9# Ja, ja, ja.

I: #00:22:27-0# Zo werkte dat?

R: #00:22:28-1# Ja.

I: #00:22:28-7# Ja, ja, ja.

R: #00:22:29-1# Ja, ja. Ik deed wat [...] in Amstelveen hadden we denk een honderdtwintig leden [...]. Ja, dus, eh [...]. Ja, en natuurlijk contacten met andere overtuigingen, eh, om te kijken van, eh, kunnen we, eh, ja...

I: #00:22:45-6# Of er kruisbestuiving mogelijk zou zijn. Ha, ha.

R: #00:22:48-3# Kruisbestuiving mogelijk zou zijn. En nou ja ...

I: #00:22:52-2# Leuk, maar kunt u er iets over vertellen? Dus u zocht, eh..., weloverwogen contact met de katholieken, met de protestanten?

R: #00:22:57-0# Ja.

I: #00:22:57-1# Met welke intentie? Wat, wat...?

R: #00:23:00-5# Omdat het...met...als je, zeg maar, goed omgaat... iedereen heeft zijn sterkte en met elkaar hadden we toch een, eh, mensen die zich druk maakten over de levensbeschouwing. Toch ook gezamenlijke belangen.

I: #00:23:20-6# Ja, ja.

R: #00:23:21-8# En naar de gemeente toe bijvoorbeeld of wat ook. En, eh. Nou en het is beter om met mensen die je bestrijden te weten waarom, ha, ha.

I: #00:23:34-9# Ken uw vijand. Ha, ha.

R: #00:23:35-3# Ha, ha. Ja, bijvoorbeeld. Hè, maar ook [...], oké. Eh, ik heb het altijd heel belangrijk gevonden.

I: #00:23:42-3# Ja, ja. Maar er zijn toch ook wel raakvlakken te vinden tussen de verschillende overtuigingen. Het gaat ook over mensen, natuurlijk.

R: #00:23:46-5# Ja, het gaat om mensen.

I: #00:23:47-5# Hoe je ze benadert. Ja, ja.

R: #00:23:48-8# Ja, dus nee, ik heb veel werk gedaan om mensen bij elkaar te brengen.

I: #00:23:52-4# Ja.

R: #00:23:54-8# Niet dat het wel geslaagd is, maar, eh, ha, ha.

I: #00:23:56-8# Nee, maar de intentie was daar, om dat in ieder geval te proberen.

R: #00:23:58-8# Intentie, ja, ja.

I: #00:24:01-0# En, eh...maar het was dus een, een, als ik het goed begrijp, een tamelijk levendige club mensen?

R: #00:24:05-4# Ja.

I: #00:24:05-7# Die gemeenschap Amstelveen.

R: #00:24:06-0# Ja, het was erg, was een echte gemeenschap.

I: #00:24:09-4# Ja, ja.

R: #00:24:09-8# Wel met een kern van ongeveer vijftwintig mensen en daar omheen nog een honderdtal of zo.

I: #00:24:17-1# Slapende leden?

R: #00:24:18-4# Nou ..

I: #00:24:18-8# Iets meer.

R: #00:24:19-2# Nou, nee. Iets meer dan slapende leden.

I: #00:24:20-6# Want ook ... ja ... want die honderd anderen die bezochten wel bijeenkomsten...?

R: #00:24:24-1# Ja [...] nu de situatie zoals die hier was...waren er nou misschien tien mensen actief. En de andere honderd, nou ja, die waren eigenlijk, eh, nou die bungelden erbij.

I: #00:24:41-9# Ja, ja. Slapende leden, noemen wij die.

R: #00:24:43-4# Ja, oké.

I: #00:24:45-0# Ja, ja, ha, ha. Die betalen hun contributie...

R: #00:24:46-7# Betalen contributie en...

I: #00:24:48-0# Houden het HV overeind, maar doen er verder weinig in en aan.

R: #00:24:51-8# Oké.

I: #00:24:52-4# Maar dat was Amstelveen.

R: #00:24:55-0# Amstelveen.

I: #00:24:56-0# Eh, daar bent u op een gegeven moment weggegaan. Begrijp ik dat

goed of niet? Of...?

R: #00:24:58-8# Nou, op een gegeven moment, ja, eh... in vind je moet niet te lang in een bestuur zitten, want dan word je ... dan word je bestuur. En daar had ik nooit geen zin in.

I: #00:25:10-0# Dan word je een beroepsbestuurder?

R: #00:25:12-9# Ja, beroepsbestuurder. En, eh, ik werd uitgenodigd. Ik denk zo rond 1965, ja zoiets / eh..., om deel te gaan nemen aan het dagelijks bestuur van het Humanistisch Verbond. En toen heb ik dat een beetje afgebouwd en heb ik daar mijn aandacht aan gegeven. Heb ik één periode gedaan...

I: #00:25:36-6# En het dagelijks bestuur zat in Utrecht of in Amsterdam?

R: #00:25:38-1# Dat zat nog in Utrecht.

I: #00:25:38-9# Zat in Utrecht.

R: #00:25:40-2# En eh, in het Erasmushuis, op de Oudegracht?

I: #00:25:46-5# Oudegracht, ja.

R: #00:25:46-5# En, eh, zit nu een gokhuis in of zoiets. Ha, ha.

I: #00:25:50-6# Ja, dat klopt, dat klopt. Er is laatst een boekje gemaakt: '*Vrijdenken en humanisme in Nederland.*'

R: #00:25:54-9# Oh.

I: #00:25:55-5# En eh, eh, één van de onderwerpen is het IHEU, de internationale Humanistische organisatie. En volgens mij is er in dat verband inderdaad een foto gemaakt oh, nee, nee, dat heeft te maken met, eh, sorry, met eh, met eh, met het onderwijs, eh, humanistisch onderwijs.

R: #00:26:11-6# Ja.

I: #00:26:10-8# En er is een foto gemaakt van het pand. Daar zit nu inderdaad een gokhuis en er is een leuk stukje over geschreven door Wiel Veugelers. Dat is de hoogleraar...?

R: #00:26:17-2# Ja, ja.

I: #00:26:18-0# Pedagogiek educatie aan de Universiteit voor Humanistiek. Dus het pand dat u noemt, dat heb ik op mijn netvlies.

R: #00:26:25-0# Eén van de Veugelers familie, die heb ik, had ik, eh, weer ontmoet in mijn werk in Amsterdam.

I: #00:26:30-8# Oh, ja.

R: #00:26:31-1# Ja.

I: #00:26:32-7# Ja, oké, maar even terug, even terug dus. Eh, Amstelveen, eh, in de gemeenschap bestuurslid geweest. Op een gegeven moment gezegd van nou het is mooi geweest. Ik moet niet te lang op het pluche zitten, zozegzegd en ik ga wat anders doen. Toen bent u gevraagd in 1964...

R: #00:26:45-8# Nou nee, ik geloof dat ik gevraagd werd en toen dacht ik hoe moet ik dat dan met mijn tijd, eh...toen heb ik dus, eh, Amstelveen afgebouwd.

I: #00:26:56-7# Oké.

R: #00:26:56-4# Ik heb een vervanger gevonden en die heeft het van mijn overgenomen.

I: #00:26:59-7# Ja, oké.

R: #00:27:01-0# En zo heb ik het afgebouwd.

I: #00:27:02-1# Ja, maar u bleef wel lid van de gemeenschap, alleen u had geen bestuurstaken meer?

R: #00:27:07-1# Nee, had geen bestuurstaken meer.

I: #00:27:07-7# Dat is dan ...?

R: #00:27:07-5# [...] dacht ik als ik ook dat er nog bij heb....

I: #00:27:09-0# Ja, dat wordt teveel. Maar goed dus in het hoofdbestuur van het HV?
..

R: #00:27:14-3# Twee jaar geweest. Tweede secretaris en ik. Had dus speciaal jongeren en accommodaties, had ik in mijn...

I: #00:27:21-5# Jongeren en accommodaties?

R: #00:27:22-3# Ja, nou en het was allemaal sterfhuis. Ha, ha.

I: #00:27:25-6# Ha, ha. Wat moet ik moet ik me daarbij voorstellen? Bij accommodaties. Wat, wat ...?

R: #00:27:30-0# Nou, d'r waren namelijk afdelingen, die hadden een huis, waarin ze bij elkaar kwamen en dat was van de arbeiderspartij en dergelijke. Was dus uiteindelijk toch in humanistische handen gekomen. In Zuid-Limburg was er zo'n eentje. Maar dat komt dus helemaal niet uit, financieel.

I: #00:27:52-6# Nee, nee.

R: #00:27:53-8# En, nou, goed, daar moest een eind aan gemaakt worden.

I: #00:27:55-6# Ja.

R: #00:27:57-1# Dus dat is ...

I: #00:27:58-0# Het verhaal van De Ark, dat is ook zo'n ...

R: #00:27:59-3# Nou, dat was al geweest.

I: #00:28:02-5# Ja, dat was al geweest. Maar dat was ook een tamelijk fiasco, hè. Op een gegeven moment. Financieel althans, hè?

R: #00:28:05-9# Maar je krijgt zo'n gebouw, maar je ... ik zit hier in het bestuur, maar eh, het onderhoud van het gebouw is natuurlijk wel een zorg. Ha, ha.

I: #00:28:18-2# Dus lid van het hoofdbestuur, jeugd en accommodatie. Eh, wat, wat omvatte die functie? Ik bedoel, u noemt twee trefwoorden: jeugd en accommodatie. Dus het beheer van de gebouwen, neem ik aan?

R: #00:28:29-5# Ja, eh [...] er waren een paar van die gemeenschappen en nou ja, dat eh, sommige liepen al op hun eind, en en, eh, af neigde [...] van die relaties. En eh, nou dat waren sterfhuizen constructies.

I: #00:28:46-5# Sterfhuisconstructie, ja.

R: #00:28:47-7# Dus, nou na twee eh, één periode dacht ik ...

I: #00:28:52-3# Een periode is een tijdvak van twee...

R: #00:28:53-8# Vier jaar.

I: #00:28:53-5# Vier jaar. Maar eh, en, en eh, wat deed u voor de jeugd? Wat was, wat, had u een portefeuille?

R: #00:28:59-8# Ja, er was toen een, een man, die aangesteld was om jeugdgroepen te ondersteunen. (fluistert: maar ...)

I: #00:29:09-7# Liep niet goed, nee?

R: #00:29:10-5# Nee. Kostte teveel geld. En het bracht heel weinig op.

I: #00:29:14-5# Ja.

R: #00:29:15-4# Dus aan mij ...

I: #00:29:16-9# Maar dat liep niet goed, omdat er geen animo was? Of wat, wat ..

R: #00:29:19-5# Nou ja, in ieder geval hij kon niet genereren.

I: #00:29:22-2# Nee, nee.

R: #00:29:23-1# Want wat verwacht je van een kracht, dat ie, zeg maar, ieder geval, eh, zorgt, ja, en eh, die kende ik natuurlijk al uit de HJG. En eh, maar vonden ze een goeie klus voor mij. Ha, ha.

I: #00:29:41-6# Ha, ha.

R: #00:29:42-3# Om dat te liquideren.

I: #00:29:45-4# Ja, ha.

R: #00:29:46-3# Dus ik heb meer liquidaties gedaan dan opbouwwerk.

I: #00:29:49-4# Ja, ja. Dus dat jeugdwerk was dus uitbesteed aan iemand en die moest dingen organiseren, de jeugd erbij betrekken.

R: #00:29:56-4# Ja.

I: #00:29:56-9# Maar daar slaagde hij niet goed in. Omdat hij er eigenlijk helemaal niet capabel voor was.

R: #00:30:00-9# Nee.

I: #00:30:02-2# Maar was er wel animo dan? Het, het zijn natuurlijk verschillende dingen.

R: #00:30:05-8# Alle twee. Hij had ... hij, de, de, ja. Hij was een beetje, ja (diepe zucht).

I: #00:30:13-6# Ha, hoe zal u dat noemen?

R: #00:30:16-1# Nou, nee. Ik weet...

I: #00:30:16-8# Passief. Ha, ha.

R: #00:30:19-0# Nou ja, nou, hij was niet het type ervoor. Ik zou hem nooit aangesteld hebben.

I: #00:30:26-3# Nee.

R: #00:30:26-9# Maar goed. Dat was er...het was het geval.

I: #00:30:31-1# Wilde verder niemand het doen of zo?

R: #00:30:32-7# Dat weet ik niet.

I: #00:30:33-6# Nee, weet u ook niet, nee.

R: #00:30:34-3# Eh, ik, ik trof het aan, hij was het en, ja, de penningmeester, [...] komen.

I: #00:30:43-0# Ja, ja.

R: #00:30:44-6# Nou, en [...] Jaap van Praag zei: 'Henk, wil jij dat effe doen?' Ha, ha.

I: #00:30:50-7# Dat zei Jaap van Praag?

R: #00:30:52-0# Ja, die was toen nog voorzitter.

I: #00:30:55-9# Hebt u Jaap goed gekend of niet?

R: #00:30:56-7# Heel goed, ja.

I: #00:30:59-3# Nog leuke anekdotes over Jaap? Ha, ha.

R: #00:31:03-4# Leuke anekdotes. Nee, heb ik niet.

I: #00:31:04-8# Hoe was Jaap in de, in de dagelijkse omgang, als je hem zo ...?

R: #00:31:08-3# Zeer aimabel.

I: #00:31:10-2# Zeer aimabel, ja.

R: #00:31:10-0# Zeer aimabel. Maar altijd tegenover mij.

I: #00:31:12-3# Ja, is dat verschillend ten opzichte van anderen?

R: #00:31:16-5# Dat zal best kunnen.

I: #00:31:17-8# Ja, oh, dat weet u niet, maar dat ... ?

R: #00:31:18-9# Maar dat zou best kunnen.

I: #00:31:19-9# Ja.

R: #00:31:20-2# Want, ja, hij was wel een man waar je niet zo gauw omheen kan.

I: #00:31:26-0# Een persoonlijkheid.

R: #00:31:27-4# Ja, een persoonlijkheid. Een zeer grote persoonlijkheid. En erg

gedreven. Hij heeft een... ja, eh, weinig aandacht voor zijn eigen gezin gegeven. En, eh, maar als verbond zover gekomen is, is aan hem te danken.

I: #00:31:48-5# Ja, ja, ja.

R: #00:31:50-3# En, eh, uitermate goede ideeën en, eh, kon met hem over alles praten en, eh, maar nooit een conflict gehad. Nee, eh, met bewondering. Hij was in die tijd dus, eh, wethouder in Den Haag. En, eh, daar verdiende hij zijn brood. Maar ik denk dat zeer veel van die tijd ook gestoken is in het Humanistisch Verbond.

I: #00:32:29-3# Ja, ja. Zijn hart lag bij het HV.

R: #00:32:31-1# Ja, ja.

I: #00:32:31-7# In de opbouw daarvan.

R: #00:32:32-6# Ja, ook. Maar ook zijn boeken spreken daar al uit. Eh, en eh, nee, eh. En hij schakelde mij voor allerlei dingen in. Ik heb praatjes gehouden over die, die zondagochtend lezingen, weet ik het allemaal.

I: #00:32:49-5# Dat hebt u gedaan?

R: #00:32:50-1# Ja, en dan zei hij: 'Henk nou moet je dit doen'.

I: #00:32:54-2# Ja, oké. Leuk. En waar sprak u dan over? Over ...

R: #00:32:57-5# Nou ...

I: #00:32:56-6# Over de mens, neem ik aan?

R: #00:32:58-7# De eerste ben ik vergeten. De tweede was, eh, de moeite waard.

I: #00:33:03-0# De moeite waard.

R: #00:33:04-6# Eh, het leven is dat, eh, maar, de moeite waard, eh, de titel. En dat ging over, ja, het gaat niet makkelijk, maar, ja, maar als je alles bij elkaar kijkt, dan kan het toch heel boeiend zijn. Nou, zo'n verhaal. Hij heeft als titel later, een jaar over, eh, twee jaar later, ook zelf gebruikt en heeft ook zo'n verhaal ...

I: #00:33:25-4# Ja, ja, ja. En hoe groot, hoe groot was uw gehoor dan, als u... want ...?

R: #00:33:29-0# Dat weet ik niet. Moet ik kijken in de ...

I: #00:33:31-8# Het was voor de radio?

R: #00:33:33-0# Het was voor de radio.

I: #00:33:33-3# Oké.

R: #00:33:33-9# Het was een, een, een ..

I: #00:33:34-7# Zondagochtend, eh ...

R: #00:33:35-4# Woord van de week, het woord van de week.

I: #00:33:36-8# Ja, ja, ja.

R: #00:33:37-6# Ja, het Woord van de week. Ja. Oké, maar goed. Het is, eh ...

I: #00:33:42-5# Dat heeft u een paar keer gedaan?

R: #00:33:43-8# Twee keer.

I: #00:33:45-1# Twee keer.

R: #00:33:45-0# Ja, oké. In de vier jaar.

I: #00:33:47-2# Ja, eh, was dat niet vaker mogelijk? Of wat, wat is de... wilde u zelf niet meer?

R: #00:33:52-4# Ik wilde niet. Zit je tijden aan te werken.

I: #00:33:55-9# Ja, dat geloof ik.

RI: #00:33:56-3# Als, zeg maar, niet-spreker.

I: #00:33:59-5# Ja.

I: #00:33:59-8# Hè, eh, dus.

R: #00:34:03-6# En had u daarbij steun? Bijvoorbeeld van Van Praag?

I: #00:34:04-5# Nee, nee. Alles zelf?

R: #00:34:04-1# Nee, behalve de redacteur. Zat daar van de VARA een redacteur en, eh, die las het even door. Zei die 'Moet je zus, moet je zo doen, dit moet je niet doen, dat moet je doen'. En, eh, nou goed. Die gaf aanwijzingen.

I: #00:34:18-3# Ja.

R: #00:34:19-0# Ik was een groentje.

I: #00:34:20-3# Ja, ja, ja. Hoe oud was u toen?

R: #00:34:23-3# Even kijken.

I: #00:34:23-8# Jaren vijftig, hè?

R: #00:34:25-2# Even denken. Zes-, zevenentwintig, denk ik.

I: #00:34:27-0# Zevenentwintig.

R: #00:34:27-4# Ja, zevenentwintig, zes-, achtentwintig.

I: #00:34:31-3# Ja, ja.

R: #00:34:31-9# In die orde van grootte, ja.

I: #00:34:33-4# Leuk.

R: #00:34:34-2# Nou ja. Het, het leuke was natuurlijk, het was een jonge stem door de radio. Daar kreeg ik (lachend) daar kreeg ik complimenten op. Ha, ha.

I: #00:34:43-9# Ja, ja. Maar heeft het ook, (lachend) heeft het ook tot extra leden geleid? Of weet u niet?

R: #00:34:48-7# Nou ja, natuurlijk niet.

I: #00:34:50-9# Nee, nee.

R: #00:34:52-4# Nee. Zo... nee, nee, zo

I: #00:34:57-8# Zo werkt dat niet.

R: #00:34:58-2# Nee, en ben ik ook niet.

I: #00:35:00-2# Nee, nee. Oké. Dus hoofdbestuurslid, van alles gedaan. Na één periode gezegd: 'Het is mooi geweest'.

R: #00:35:08-1# Ja, ik moest ook aan mijn gezin denken.

I: #00:35:09-4# Ja, ja. Want u had inmiddels een gezin.

R: #00:35:11-6# Tuurlijk, ja. En toen is Max dus voorzitter geworden.

I: #00:35:18-1# Max?

R: #00:35:18-5# Eh, eh, Rood.

I: #00:35:21-5# Max Rood. Ja, ik ken de naam. D66 toch of niet?

R: #00:35:24-9# Ja, D66.

I: #00:35:26-6# En, maar, u bleef in Amstelveen wonen of bent u op een gegeven moment ...

R: #00:35:29-1# Ik ben, eh, ik heb vierentwintig jaar in Amstelveen gewoond.

I: #00:35:32-3# Ja. En ook al die tijd deel uitgemaakt van de gemeenschap. Alleen toen u een gezin kreeg, is dat misschien wat ...?

R: #00:35:39-6# Veel minder geworden.

I: #00:35:40-5# Veel minder geworden.

R: #00:35:41-1# Ja.

I: #00:35:42-9# Ja, ja. Hoeveel kinderen heeft u?

R: #00:35:44-1# Twee.

I: #00:35:44-2# Twee kinderen. Een jongen en een meisje?

R: #00:35:48-8# Nee, twee meisjes.

I: #00:35:52-0# Ja, allebei nog in leven?

R: #00:35:53-7# Ja, allebei nog in leven, ja.

I: #00:35:55-9# Een goed contact mee?

R: #00:35:57-7# Het ene wel, het andere minder.

I: #00:35:58-6# Ja, zo gaan de dingen.

R: #00:36:01-1# Ja.

I: #00:36:01-2# Ja, ja. Maar bij, bij, belangrijke vragen is / was er sprake van een, een, eh, een humanistische opvoeding in uw gezin? Misschien niet zo expliciet, maar ...?

R: #00:36:10-4# Nee.

I: #00:36:11-6# Niet zo expliciet, maar toch indirect.

R: #00:36:13-2# Nou ja, kijk eens. Wij baden niet, eh, eh, er waren geen, eh, geen emolumenten, die samenhangen met één of andere...

I: #00:36:27-4# Nee.

R: #00:36:28-0# Eh....

I: #00:36:28-8# Geen versierselen?

R: #00:36:31-4# Sobere overtuiging hè het humanisme.

I: #00:36:31-8# Ja, nou, zeer. Ja, ja, geen rituelen.

R: #00:36:36-0# Geen rituelen. En dat vond ik wel plezierig.

I: #00:36:38-6# Ja.

R: #00:36:39-5# En ik denk niet dat ik, zeg maar, geplaagd ben door rituelen in mijn opvoeding. Helemaal niet.

I: #00:36:44-5# Nee, nee.

R: #00:36:44-8# Helemaal niet.

I: #00:36:45-6# Maar zijn er dan misschien bepaalde waarden, die, eh, waaruit u

R: #00:36:50-0# Nou ja, die leef je.

I: #00:36:51-0# Ja.

R: #00:36:52-1# Ja, sorry, eh, eh,

I: #00:36:53-7# Dat leef je voor. Dat, dat verkondig je niet?

R: #00:36:55-8# Geen verkondiging.

I: #00:36:56-8# Nee.

R: #00:36:57-7# Nee.

I: #00:36:58-9# En welke waarden waren dat dan? Wat, wat, wat ...?

R: #00:37:02-1# Nou, in ieder geval eerbied voor elkaar, eerbied voor je medemens en oprechtheid. Dat zijn zo dingen waarvan ik denk, eh ..

I: #00:37:15-5# Verantwoordelijkheid, redelijkheid.

R: #00:37:16-3# Ja, ja.

I: #00:37:16-8# Dat soort noties.

R: #00:37:16-6# Dat soort dingen, ja.

I: #00:37:18-2# Maar dat ging impliciet, zal ik zeggen. Dat werd niet uitgedragen. Dat

..

R: #00:37:22-9# Ik heb nooit, eh, dus ook niemand ook, eh ... mijn vrouw was ook niet zo [...] gezelligheid.

I: #00:37:32-3# Ja, ja.

R: #00:37:33-4# Gemeenschap, ha, ha.

I: #00:37:34-8# Ja, ja.

R: #00:37:35-4# Maar verder...

I: #00:37:36-9# Geen overtuigd humaniste?

R: #00:37:38-9# Geen overtuigd humaniste. Ach, die heeft natuurlijk ook een strijd achter de rug in het gezin. Want haar vader was dan wel voorzitter van de Partij van de Arbeid. Hij was [...] geheelonthouder, ook zeer actief. Dus dat was wel een gezin waar het ... de... en moeder, die was uit...die kwam uit Lutherse huize. Nee, was katholiek.

I: #00:38:06-0# Ja, ja, oké.

R: #00:38:06-6# Hij had het veel makkelijker.

I: #00:38:07-7# Ja, ja, ja.

R: #00:38:09-0# Ha, ha.

I: #00:38:09-3# Maar uw vrouw heeft daar min of meer onder te lijden gehad? Dat zegt u met zoveel woorden?

R: #00:38:12-8# Ik denk het wel. Ik denk het wel. Ik denk het wel.

I: #00:38:15-2# En daardoor ook wars van alle overtuigingen...

R: #00:38:17-7# Absoluut.

I: #00:38:18-8# Daarna nog kwamen.

R: #00:38:20-5# Ja. En ik mocht [...] en ik deed het rustig.

I: #00:38:24-6# Ja, ha, ha.

R: #00:38:25-1# Ha, ha.

I: #00:38:26-0# Als u maar niet ging verkondigen?

R: #00:38:28-4# Nee hoor.

I: #00:38:28-6# Nee, nee, nee. Oké, dus gewoon, eh, humanist, maar zonder, eh...

R: #00:38:34-7# Ja.

I: #00:38:35-7# Uiterlijk vertoon.

R: #00:38:36-3# Pretenties, geen pretenties.

I: #00:38:38-7# Eh... nee, wij hebben eigenlijk al een heleboel besproken. Van uw lidmaatschap. U bent nog steeds lid van het HV?

R: #00:38:46-6# Zal ik maar eens nieuwe thee zetten?

I: #00:38:47-3# Ja, zal ik hem even stopzetten. Na een korte pauze gaan we weer verder met het interview en, eh, Veenendaal is nu het onderwerp. Ha, ha.

R: #00:38:58-4# Nou, nee, nou, eh, en dus, zeg maar...

I: #00:39:01-2# Ja, de Valleikring.

R: #00:39:02-6# De Valleikring. Eh, maar daar heb ik dat, eh, de theaterbezoekgroep vanuit het HV.

I: #00:39:10-7# De theaterbezoekgroep?

R: #00:39:12-5# Ja, een man of tien. Vrouwen, natuurlijk meer vrouwen dan mannen.

I: #00:39:17-3# Ja.

R: #00:39:17-5# En daarmee ga ik dus vier voorstellingen in een jaar bekijken. Ik verzorg de inleiding, waar het over gaat en waarom, enzovoorts.

I: #00:39:29-0# Ja.

R: #00:39:29-4# En één van de groep, die moet de recensie maken.

I: #00:39:33-4# Aha.

R: #00:39:34-3# En dan bespreken we dat tussenin.

I: #00:39:36-6# Ja, ja.

R: #00:39:37-9# En dus hebben we een recensie en een voorbespreking.

I: #00:39:40-5# Oké, dat is theater, toneel.

R: #00:39:43-5# Theater, toneel, vooral toneel. Nou ja, ook wel muziektheater.

I: #00:39:47-8# Ja, ja.

R: #00:39:48-7# Ja.

I: #00:39:48-8# En, eh, gaat het door het hele land of heeft u een speciaal ...?

R: #00:39:51-8# Nou, wij doen het...we hebben het door het hele land gedaan, maar door oudere bevolking, ha, ha.

I: #00:39:58-0# Ja, ja, blijft u in Veenendaal?

R: #00:39:59-8# Komt het, zeg maar, Arnhem, eh, Utrecht, maar, eh, veel Wageningen, Ede en hier de Lampegiet, eh, nou ja, soms nog in Tiel. Maar dat is, eh, onze reikwijdte.

I: #00:40:17-8# Ja, ik begrijp het, ja, ja. De cirkel van, zeg maar, veertig kilometer rond Veenendaal...?

R: #00:40:21-4# Ja, ja, zo, dat, dat, ja, ja, daar komt het goed mee overeen.

I: #00:40:25-1# Ja, zo ongeveer. En dat wordt georganiseerd vanuit de gemeenschap? Of u organiseert dat met mensen van de gemeenschap?

R: #00:40:31-4# Met mensen van de gemeenschap.

I: #00:40:34-1# Ja, ja.

R: #00:40:35-1# En dan hebben we nog een eetclub. De eenendertigste gaan we met z'n allen eten. Nou alle. Maar zeg maar zo'n twintig man.

I: #00:40:42-3# Nou ja, dat is toch een hele club zeg.

R: #00:40:44-1# Ja, dat [...]. Maar het is wel een hele hechte gemeenschap geweest. Maar ja, je kent, je vindt geen bestuursleden. Want als je tien jaar bestuurslid bent geweest, dan baal je ervan.

I: #00:40:56-4# Ja, dan baal je ervan. Maar is er, is er daarom ook, eh, geen, geen nieuwe aanwas meer bij die gemeenschappen? Loopt het leeg?

R: #00:41:03-2# Ja, het, het loopt ook [...] dat valt wel mee.

I: #00:41:07-9# Maar er is geen nieuwe, er is geen, geen nieuwe aanwas?

R: #00:41:10-2# Wel, ja, ja, nog wel, nog wel.

I: #00:41:13-2# Maar ook jongeren? Nee?

R: #00:41:15-8# Eh, nee, want 't, honderdtwintig, eh, leden vind ik voor deze, eh, zeer kerkelijke...

I: #00:41:26-1# Ja, zeker.

R: #00:41:26-1# Regio vind ik 't helemaal niet zo gek, eh, maar dat is Wageningen natuurlijk, met de Hogeschool, dat telt effe aan. En, maar, eh, ja, we hebben ook in de loop der tijd daar toch een groep, die zich er betrokken bij voelt.

I: #00:41:49-4# Ja, ja.

R: #00:41:49-1# En die houden op de één of andere manier ... er zijn nog steeds, eh, gespreksgroepen. Eh, gespreksgroepen van dertig jaar, eh, maar daar doe ik niet aan mee.

I: #00:42:05-2# Nee, niet. Maar dat zijn ook huiskamerbijeenkomsten?

R: #00:42:07-1# Allemaal huiskamerbijeenkomsten. Maar dit ook hier [...].

I: #00:42:11-3# Ja, nou en of, ja, ja. Maar even...

R: #00:42:13-5# En [...], ja.

I: #00:42:16-1# De jubilea worden hier gevierd?

R: #00:42:18-1# Ja, dan gaan we lekker met elkaar eten.

I: #00:42:19-3# Ja, ja. Maar u heeft een dus groepje van zeg tien mensen om u heen, waarmee u die theater...?

R: #00:42:23-7# Het zijn er vijftien geweest en...

I: #00:42:25-2# Waarmee de theaters worden bezocht en muziek en toneel, noem maar op. Maar zijn er binnen die gemeenschap ook, voor zover u dat weet, ook andere clubjes, hè? Dus u hebt een clubje...?

R: #00:42:33-7# Dat vertelde ik u net. Er is een eetclub.

I: #00:42:37-6# Oké, dat is weer een andere club.

R: #00:42:39-9# Dat is weer een andere club. Er is een gespreksgroep. Als ik het goed heb, zelfs twee gespreksgroepen. Maar ik heb geen ... ik bedoel, eh, ik heb hier ook in het bestuur gezeten en toen heb ik me als doelstelling gesteld om daarmee de banden met Humanitas aan te halen.

I: #00:42:57-3# Dat was uw doelstelling als bestuurslid?

R: #00:42:59-9# Ja.

I: #00:42:59-8# Is dat gelukt?

R: #00:43:01-8# Nee, totaal niet.

I: #00:43:02-8# En waarom niet? Hoe kwam dat?

R: #00:43:08-4# Ach, ilncompabilité des humeurs, denk ik, toch wel.

I: #00:43:14-2# Ja?

R: #00:43:15-1# Ja. Maar, eh, Humanitas wil zich nergens mee, eh, wil zich eigenlijk niet humanistisch noemen.

I: #00:43:23-4# Maar Humanitas hier in deze omgeving of landelijk?

R: #00:43:26-3# Nee, alleen in deze omgeving.

I: #00:43:27-5# Ja, ja.

R: #00:43:28-3# Ja, dat andere is zo ver weg. Daar...

I: #00:43:31-2# Nee, dan begrijp ik dat goed. Dus dat heeft allemaal betrekking op deze...?

R: #00:43:33-5# Heb ik geen voeling mee.

I: #00:43:34-4# Op De Vallei?

R: #00:43:36-2# Maar hier ging het wel.

I: #00:43:38-2# Ja, ja.

R: #00:43:39-5# En, maar ik kon met professionals nog het beste overweg. Maar die, eh... maar al bij het districtsbestuur stopte het.

I: #00:43:56-5# Ja, ja.

R: #00:43:57-0# Ja [...].

I: #00:43:58-1# Maar u zegt: er was vanuit de kant van Humanitas geen belangstelling voor om, om ...

R: #00:44:02-5# Ja, wel belangstelling, maar eigenlijk wilden ze het allemaal zelf doen.

I: #00:44:07-9# Zelf doen?

R: #00:44:07-5# Ja, vind ik schitterend als het allemaal gedaan wordt.

I: #00:44:12-9# Ja, ja.

R: #00:44:13-9# Maar, goed, oké. Achteraf is het, is het, zijn ze hier wel, eh, begonnen met werk. Maar ik heb ze ook zoveel mogelijk op het spoor gezet.

I: #00:44:24-9# Ja, maar zijn er, zijn er huizen of wat, hoe moet ik me dat voorstellen?

R: #00:44:30-3# Nee, nee, eh, Humanitas heeft geen huizen. We hebben samen met het Humanistisch Verbond, met Humanitas samen, hadden wij vroeger de stichting Huisvesting Ouderen. Die is opgedoekt door de samenvoeging van al die stichtingen. En die is die is samengegaan met een algemene stichting en dat heet nu Woonzorg Nederland.

I: #00:44:55-0# Oké.

R: #00:44:55-0# En, maar in de Stichting Huisvesting Ouderen daar heb ik nog een rol gespeeld. Hier is een tweede huis geopend. Ze hadden één huis al geopend en een tweede huis. En toen ik hier kwam wonen, eh, zochten ze een voorzitter. Heb ik dat gedaan. En ik heb de inhuizing in feite gedaan. Maar ja, wij hebben natuurlijk geen achterban, die, eh, eh, bepaalde faciliteiten kunnen opzetten voor ouderen. Dagverzorging en dergelijke, geen ervaring in. En daar is natuurlijk Humanitas wel geschikt voor.

I: #00:45:43-8# Ja, ja.

R: #00:45:44-8# Maar wij hebben het toen gedaan met een stichting in Amerongen, eh, dat heet tegenwoordig, eh, Aquarijn, of nee, QuaRijn, QuaRijn, sorry. Eh, maar ja, die wilde het ook graag doen en ik heb toen gezegd...

I: #00:46:11-6# Alsjeblieft?

R: #00:46:13-8# Ja, het humanistische karakter ging eraf.

I: #00:46:18-4# Ja, maar dat, dat huis dat hier geopend...

R: #00:46:19-5# Geopend is.

I: #00:46:21-1# Op humanistische grondslag?

R: #00:46:21-5# En ook zodanig gefundeerd. En het geld bij mekaar gekregen en, eh ... ik kwam hier in '91 wonen en toen was het net klaar en toen moest de inhuizing georganiseerd worden. Dus dat... daar ben ik bij betrokken geweest. Overleg met de gemeente en, eh, nou ja, hoe, hoe, eh, toewijzingsbeleid.

I: #00:46:48-2# Ja, ja.

R: #00:46:48-8# En, eh, ja, eh /. Er zijn natuurlijk altijd deficiënties aan zo'n opgeleverd huis. Zorg je dat dat nog in orde gemaakt wordt. En, eh, dus ik heb dat een paar jaar gedaan. Maar toen begon toch de zorgorganisatie uit Amerongen...had expansie... eh... drang.

I: #00:47:13-8# Expansiedrang? Ja, ja.

R: #00:47:18-7# Ja, nou ja, oké.

I: #00:47:23-0# Maar, dus vanuit Amerongen werd er opgestoomd richting Veenendaal, om het zo maar te zeggen, wilde dat overnemen?

R: #00:47:29-5# Ja, ja, [...] het HV kan niet invullen, eh, dag-verzorging, eh, en al dat, eh, wat daarbij komt kijken. Dus, eh, nou, dat hebben wij toen gedacht: weet je wat, eh, omgeving daar deskundig in. Humanitas was het niet op dat moment. Die zou het nu waarschijnlijk wel kunnen doen. Maar toen zijn we dus terecht gekomen bij de stichting in Amerongen. En die wilde graag.

I: #00:48:02-4# QuaRijn? Dus, en, maar, eh, dat heeft verder geen afbreuk gedaan aan de humanistische signatuur van het huis? Nee.

R: #00:48:09-6# Het is een algemeen huis geworden.

I: #00:48:12-7# Oké.

R: #00:48:12-3# Algemeen huis. En hoe het nu zit, weet ik niet.

I: #00:48:18-7# Nee, nee. Want ...?

R: #00:48:20-0# Ik heb er totaal geen bemoeienis mee.

I: #00:48:22-2# Want u bent nog lid van het HV, lid van de gemeenschap, er gebeurt nog een heleboel.

R: #00:48:26-6# De gemeenschap is opgeheven, eh, in januari, of, eh, maart geloof ik, maart is het opgeheven. Jaren zijn afgesloten, boeken zijn, eh, financiële zaken zijn naar, eh, Amsterdam gegaan en, eh, wij hebben ons aangesloten bij Arnhem.

I: #00:48:48-8# Aha, maar dat zijn dezelfde honderdtwintig mensen?

R: #00:48:52-6# Ja, die zijn overgeschreven, behalve ik dan naar Nijmegen.

I: #00:48:56-8# Maar heeft dat te maken met, met het bestuur?

R: #00:48:59-8# Ja, we konden geen bestuur meer vormen.

I: #00:49:02-3# Ja, dat is het, ja, ja.

R: #00:49:03-5# Ja, ja.

I: #00:49:04-4# Dus Arnhem en Veenendaal zijn samengegaan of De Vallei?

R: #00:49:09-7# Ja, ja.

I: #00:49:09-7# Dat is dus een enorme club, begrijp ik dan.

R: #00:49:11-3# Ja, [...].

I: #00:49:18-9# Ja zeker, ja. Maar daar heeft u verder dus geen bemoeienis meer mee? U bent dus gewoon passief lid en behalve dan dat u heel veel...?

R: #00:49:26-3# Maar ik ben wel actief lid, omdat ik die club doe.

I: #00:49:29-4# Ja precies, maar geen bestuursfuncties meer?

R: #00:49:31-3# Maar geen bestuursfunctie meer, nee, en wil ik ook niet. En, eh, maar zoiets, want dat, dat is mijn passie, dus, eh....

I: #00:49:41-4# Dingen organiseren, dat soort dingen?

R: #00:49:43-7# Ja, dingen....

I: #00:49:45-2# Gaat het Humanistisch Verbond u aan uw hart of niet?

R: #00:49:47-4# Ja.

I: #00:49:47-7# Ja, dat wel.

R: #00:49:50-2# Ja, dat wel. Maar er zijn veel dingen waarvan ik denk: 'Ja, moet dat nou zo?'

I: #00:49:55-7# Noem eens iets. Wat stoort u?

R: #00:49:59-9# De belangstelling voor de lokale organisaties.

I: #00:50:05-0# Voor de afdelingen?

R: #00:50:05-4# Voor de afdelingen.

I: #00:50:05-6# En de gemeenschappen?

R: #00:50:06-6# Ja, gemeenschappen. Is totaal...is zó afstandelijk en, nou ja...

I: #00:50:15-9# Terwijl er aanvankelijk veel van verwacht werd van die ...?

R: #00:50:17-8# Tuurlijk, ja, ja.

I: #00:50:19-3# Die moesten...?

R: #00:50:19-7# Maar zij hebben het, ja /.

I: #00:50:21-6# Is dat altijd zo geweest of is dat iets van de laatste jaren?

R: #00:50:24-7# Nou, eh, je zag het achteruitkachelen. En dat komt natuurlijk...

I: #00:50:29-2# Maar vanaf welke tijd begon de achter...?

R: #00:50:34-6# Pff. Vanaf wanneer? Ik moet goed denken.

I: #00:50:39-6# Vanaf welke voorzitter, zeg maar. Ja, ja. Pak het er rustig bij. Was het vanaf de jaren zeventig, dat Rob Tielman bijvoorbeeld voorzitter was of, of daarvoor al? Of onder Max Rood of?

R: #00:50:57-0# Nee, Max Rood ging het nog wel redelijk. Maar, eh, toen is, eh / D'r is een, eh / Moet hier de namen ophalen, hoor. Eh...maar je zag het ook aan het, eh, vormings, eh, vormingsonderwijs. Helemaal het schip ingegaan. En we hadden hier ook goed vormingsonderwijs. Maar met zo'n slechte.... Ik zie toevallig hier het overzicht. Nou en dat loopt tot 1985. Ik denk dat het in die tijd...is het....

I: #00:51:46-1# Is er een afstand ontstaan tussen het HV en de gemeenschappen?

R: #00:51:51-4# Ja, en zeker de overplaatsing van Utrecht naar Amsterdam aan bijgedragen. Denk ik. Maar ik ...?

I: #00:52:00-4# Omdat Amsterdam decentraal ligt? Heeft het daarmee te maken of heeft het ook iets maken met de geest van de bestuurders?

R: #00:52:06-7# Geest van de stad: er is Amsterdam en de rest. Ja.

I: #00:52:13-6# Hoofdstedelijke arrogantie.

R: #00:52:16-6# Hoofdstedelijke arrogantie.

I: #00:52:17-0# Ja, is dat zo, ja?

R: #00:52:19-4# Nou ja, oké, en ze hebben natuurlijk ook veel pech gehad met de directies. Is ook, eh, allemaal dames, eh. De één die had deze tic en de andere had een andere tic, eh.

I: #00:52:37-5# Maar u bedoelt dames in het hoofdbestuur van ...?

R: #00:52:37-6# Ja, die waren directeur. En daar werd...maar, ja, ik ben daar wel

regelmatig geweest hoor. En maar ... echte belangstelling voor de regio was er niet. En dat ...

I: #00:52:55-2# Maar werd dat ook door u aangekaart of niet? Als ...

R: #00:52:57-9# Nee. Ik kwam daar om, om een klusje te doen of weet ik wat. Ik weet niet meer waarvoor ik er was. Maar ik was regelmatig op de Sarphatistraat daar. En, eh/.

I: #00:53:08-7# Maar dan kan ik mij ook voorstellen dat er in zo'n gemeenschap wordt gemord, zal ik zeggen. Van: 'Wij zijn actief als afdeling voor het HV en het HV laat ons links liggen'. Eh, maar wordt er dan ook geen initiatief ontplooid om, eh, dat bij het HV aanhangig te maken? En te zeggen: 'Jongens jullie doen het verkeerd, zo gaan we naar de donder als humanistische vereniging'.

R: #00:53:33-4# Ja, ik denk dat wij daar zijn, eh, met, eh, hele vredige mensen, die het prettig vinden met elkaar te verkeren in een humanistische sfeer.

I: #00:53:44-9# Ja.

R: #00:53:46-2# Maar om nou te gaan knokken van [...] 'Huilebalk van je laat ons in de steek', dat ligt ons niet.

I: #00:53:58-0# Nee.

R: #00:54:00-0# Dus, oké. Hier heb je het boeltje.

I: #00:54:04-3# Maar, kijk, wat ...?

R: #00:54:06-0# Dan wordt het gewoon afgeschoven.

I: #00:54:06-8# Ja, maar, kijk, ik, ik proef toch een zekere teleurstelling daarin.

R: #00:54:09-7# Natuurlijk.

I: #00:54:10-5# Ja, ja.

R: #00:54:11-2# Ik, laten we zo zeggen, eh, één van de overwegingen om lid te worden was natuurlijk die gemeenschap. Want die HJG was echt een gemeenschap.

I: #00:54:20-2# Ja, ja.

R: #00:54:21-5# Hè, en, eh, ik heb nu nog regelmatig correspondentie met mensen, die uit die tijd zijn.

I: #00:54:27-5# Ja.

R: #00:54:28-4# En, eh, maar, eh, nee.

I: #00:54:34-2# Maar u ...?

R: #00:54:35-8# Daar is, eh, zijn behoorlijke blunders begaan. Maar goed. Er is een universiteit gekomen en, eh, ga maar door. Maar verder, eh, zie ik niet dat het erg veel effect heeft.

I: #00:54:52-7# Nee. Het humanisme, het Humanistisch Verbond, op de Nederlandse samenleving.

R: #00:54:58-9# Heel weinig.

I: #00:55:00-0# Heel weinig. Eh, kijkt u naar de programma's van Human of niet?

R: #00:55:05-6# Ja, laten we zo zeggen, eh, toen dacht ik: 'Hè, eindelijk, eindelijk werd...'

I: #00:55:13-5# Gebeurt er iets.

R: #00:55:16-2# [...]. 'Tsjonge, jonge', dat dacht ik. Toen werd ik weer enthousiast.

I: #00:55:22-9# Ja, maar dat is wat anders dan, eh ...

R: #00:55:25-2# Maar goed, maakt niet uit. Maar in ieder geval...hij laat het zien als maker...hij maakt mooie programma's...

I: #00:55:29-7# Ja, ja.

R: #00:55:31-6# En hij heeft het lef gehad.

I: #00:55:32-8# Ja.

R: #00:55:33-4# En dat mis ik. Het is een gezapig zootje.

I: #00:55:41-0# Ha, ha. Wij zouden hiermee kunnen afsluiten.

R: #00:55:43-3# Ha, ha.

I: #00:55:44-3# Het is een gezapig zootje. Ja, ja.

R: #00:55:47-6# Ik weet niet hoe u het ervaren hebt.

I: #00:55:49-6# Nou, ik ben geen lid van het HV. Maar ik heb op de Universiteit voor Humanistiek gewerkt; ik ben daar studieadviseur geweest. Ik heb nog op de voorloper gezeten van de UvH, van de Universiteit voor Humanistiek, het Humanistisch Opleidingsinstituut (het HOI red.). Dus ik ken die club vrij goed. Maar ik heb, eh, ja, ben, eh, helemaal in het begin van mijn opleiding aan het Humanistisch Opleidingsinstituut/. Ik heb eerst antropologie gestudeerd in Nijmegen, maar goed.

R: #00:56:08-6# In?

I: #00:56:09-4# Nijmegen. En toen ben ik dus naar het HOI gegaan, en, eh, toen ben ik wat... uit strategisch oogpunt ben ik toen lid geworden van het HV, omdat ik bezig was tijdens mijn opleiding al te solliciteren naar de functie van raadsman. Dat is nooit iets geworden. Maar voor de rest ben ik ook niet iemand die zich makkelijk, eh, verbindt aan organisaties. Ik ben daar te autonoom voor en te zelfstandig. Eh, maar goed, dat is een heel ander verhaal.

R: #00:56:32-9# Dat heb ik dus niet.

I: #00:56:32-7# Nee, nee.

R: #00:56:34-0# Maar ze moeten wel wat betekenen.

I: #00:56:36-0# Ja, en dat doen ze te weinig?

R: #00:56:38-9# Ja.

I: #00:56:41-0# Ja, wat u teleurstellend vindt aan de ene kant, maar u zegt ook, eh, wij humanisten zijn mensen die daar, autonoom als we zijn, eh...

R: #00:56:51-5# Zelfstandig...

I: #00:56:51-8# Ja, zelfstandig verder, ja.

R: #00:56:54-0# In [...] zonder enige, eh, vaderlijke, moederlijke, eh, be/, eh, belangstelling.

I: #00:57:06-0# Ja, vanuit Amsterdam?

R: #00:57:07-4# Amsterdam, ja.

I: #00:57:08-7# Ja, ja. Nou ja, dat is toch een, een, een...?

R: #00:57:10-9# Bij ons heet het Politbureau, hoor.

I: #00:57:13-7# Ha, ha. Is dat zo? Dat zegt genoeg, hè, als je het zo noemt. Ja, ja. Oké meneer Bosselaar. Eh, ik denk dat wij, wat mij betreft, alles, alles gezegd is of heeft u nog wat ...?

R: #00:57:28-6# Nee hoor. Gaat u, gaat uw gang.

I: #00:57:32-5# Ja. Ik heb eigenlijk geen vragen meer.

R: #00:57:33-5# Oké.

I: #00:57:34-4# Want, dus, de, de kern van het verhaal, eh, was de gemeenschap, eh, hè, de organisatie ervan, wat er zich afspeelt, uw eigen bestuursfuncties in het HV, uw enthousiasme voor de gemeenschappen, uw, eh, teleurstelling over het HV als organisatie ten opzichte van, eh...

R: #00:57:54-1# Wat er lokaal gebeurt.

I: #00:57:55-0# Ja, ja, lokaal gebeuren.

R: #00:57:56-6# Ja, oké.

I: #00:57:56-6# Wij hebben het gehad over de, over de opvoeding van uw kinderen, die niet, eh, exclusief humanistisch was, maar meer voorlevend.

R: #00:58:04-4# Ja, zijn geen humanisten.

I: #00:58:05-8# Ja, dat soort dingen.

R: #00:58:07-8# Ik zou het zo weer aanraden. Ha, ha.

I: #00:58:10-6# Ha, ha. Ik zou het weer aanraden. Zet hem even stop. Eh, want misschien.

R: #00:58:13-1# Dat heeft mij wel heel veel gebracht.

I: #00:58:17-8# Ja.

R: #00:58:18-0# Het heeft mij veel gebracht, eh, het heeft, m'n, m'n houding in de wereld zeker beïnvloed en nog steeds. Want, ja, ik heb toen ik teleurstellingen van, eh, zeg maar, de aandacht voor het lokale werk dacht nou ja, dan zoek je het maar uit.

I: #00:58:42-0# Ja, ja.

R: #00:58:43-9# Dat heb ik ook bij Humanitas gezien. Ik heb Humanitas ook geprobeerd. Die, die, ook daar, maar ook daar is het Politbureau. En eh, dus eh /.

I: #00:58:55-6# Dus het humanisme als levensovertuiging?

R: #00:58:57-7# Heeft mij veel gebracht.

I: #00:58:59-4# Als lidmaat van de vereniging?

R: #00:59:01-1# En daarmee heb ik dus hier in de regio natuurlijk de nodige publieke dingen kunnen doen.

I: #00:59:06-0# Ja, ja, en ook er goede vriendschappen aan overgehouden.

R: #00:59:09-0# Ik heb jaren uit die jeugdtijd, heb ik vriendschappen overgehouden, en, maar ik heb nog met de ervaringen, die ik opgedaan heb hier in het, eh, zeg, gemeentelijke leven, zoals de Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning. Daarvoor hebben wij dus een, eh, een raad moest er komen. Dat hebben wij opgebouwd hier. Dat heb ik gedaan met kerken en weet ik het allemaal. Dus ik was blij dat ik er ook me daarin durfde te verplaatsen.

I: #00:59:43-8# Ja, te bewegen.

R: #00:59:45-0# En daar heb ik uitstekende relaties aan overgehouden. Maar op een gegeven /.

I: #00:59:51-7# Maar, weten ze, weten ze, eh, vanuit, eh, Veenendaal, eh, u ook te vinden als, als...?

R: #00:59:57-4# Niet meer.

I: #00:59:58-6# Niet meer.

R: #00:59:59-1# Ik, eh, heb dus, eh, ja, ook daar een beetje afstand van genomen. Ik heb nog een paar groepen, waar ik het plezierig vind om, eh, in te verkeren.

I: #01:00:20-1# Ja. Maar wat u vertelde over die WMO, hè, WMO-raad hier in de gemeente. Maar hoe komen ze dan bij u terecht?

R: #01:00:26-0# Oh, eh, ik ben lange tijd voorzitter geweest van de stichting Welzijn Ouderen.

I: #01:00:29-1# Oké, ja, ja.

R: #01:00:31-0# En daardoor kwam ik daarmee in aanraking. En, eh, toen hebben ze eerst gefuseerd met een algemene vereniging voor gemeenschapswerk. En, eh, en toen dacht ik, nou ja, dat is goed geparkeerd. Want er moest bezuinigd worden. Weet ik het allemaal. Eh, maar, eh, toen heb ik daar een poosje gefunctioneerd. [...] eigenlijk het HV als buitenkerkelijke in het overleg van, eh, kerkelijke organisaties. De andere, eh, eh, andere, de kerken, zeg maar, de [...] veertig diverse kerken. Dus, maar goed, daar hebben we in alle geval toch die, met elkaar, de WMO-vergaderingen voorbereiden en doorspraken. En daar heb ik dus wel, zeg maar, buitenkerkelijk element in kunnen brengen. Maar, eh, zelfs in de afdeling was daar geen belangstelling voor.

I: #01:01:52-9# Nee, nee.

R: #01:01:53-9# Maar /.

I: #01:01:55-7# U voelt uw verantwoordelijkheid om dat te doen?

R: #01:01:57-9# Ja.

I: #01:01:57-6# Ja, ja. En dat past dan weer in het humanisme, zal ik zeggen. Verantwoording nemen voor je eigen leefomgeving en een bijdrage leveren aan de gemeenschap. Ja, ja.

R: #01:02:08-9# Ja, maar goed en nou. Heb ik een paar clubjes waar ik een beetje mee doe. Ik ga met ze eten en ik ga met ze naar het theater. Ha, ha.

I: #01:02:18-6# De genoegens. de genoegens van het leven. Ja, ja.

R: #01:02:20-5# Ja, dat vier ik nu maar. Ik heb namelijk nog een jaar of tien gewerkt als vrijwilliger in 't, eh, Amersfoort, in de Lieve Vrouw, eh... ik weet niet of u dat theater kent, maar d'r is ...

I: #01:02:36-0# Ik heb een tijd in Amersfoort gewoond, ja, ja.

R: #01:02:38-1# Oké, nou. De witte zaal: kunt u zich dat nog herinneren?

I: #01:02:41-6# Nee.

R: #01:02:43-9# Het gymnastieklokaal. Ik heb in Baarn gewoond voor een periode. En, eh, tien jaar. Maar mijn vrouw kon het daar niet vinden.

I: #01:02:52-9# In Baarn?

R: #01:02:52-9# In Baarn.

I: #01:02:54-0# Te dicht bij het koninklijk huis? Ha, ha.

R: #01:02:56-8# Nou, nee. Maar kleine gemeenschap, weinig uitbreiding en, eh, iedereen heeft de kennis al.

I: #01:03:02-6# Ja, ja.

R: #01:03:03-7# Als je dus als nieuweling komt is dat veel moeilijker.

I: #01:03:07-9# Als buiten- buitenstaander?

R: #01:03:09-8# Ja, als buitenstaander. En ik had genoeg buiten, maar mijn vrouw, die had [...] en daar kwam eens in de paar weken... komen er, komen er allerlei andere mensen, komen er.

I: #01:03:21-3# O ja, nieuwkomers allemaal.

R: #01:03:23-0# Ja, en die heeft het fantastisch gehad. Ja, ze heeft het hier heel fijn gewoond. Ja, hele grote kennissenkring hadden we. En eh, heel leuk. Maar goed, eh, zo gaat het.

I: #01:03:36-6# Ja, zo gaat het in het leven.

R: #01:03:37-9# Ha, ha.

I: #01:03:39-5# Oké, eh.

R: #01:03:41-1# Ik ben benieuwd wat u ermee gaat doen.

I: #01:03:42-3# Nou, wat ik al zeg, het wordt dus getranscribeerd, dit, eh, wordt, eh, uitgetypt, uitgewerkt, op hoofdlijnen vaak. En dit hele, dit hele interview wordt dus, eh, opgeslagen in een groot bestand, waar andere mensen, onderzoekers, Bert bijvoorbeeld, gebruik van kunnen maken, als ze dat willen. Dat is eigenlijk de /.

R: #01:04:03-9# Oké.

I: #01:04:05-2# Dus meneer Bosselaar, hartelijk dank dat u mij hebt willen ontvangen en dat u dit interview hebt willen laten afnemen door mij. Ik vond het in ieder geval erg boeiend, en eh, we zien wel wat ermee gebeurt, maar /.

R: #01:04:17-5# Ik ben benieuwd.

I: #01:04:17-8# Ja, oké, eh, stop.